

ogarse
Pere, en
á alsant á

que s' arre-
oles de Cata-

at:—Ja que 'ls
l' anar à festa
casa y no s'
lls brutos, y

d' Ebro!
gastat mes
d' aquell
ixecat las
r molt d'

tempo y ha enarbolat la bandera negra. Los carlins lo temen, y avants de acostarse á Mora s'hi pensan.

* * *

A Flix tenen los carlins establerta una aduana: ho sab lo valent Algueró, y una nit carrega una pessa de gros calibre en un llaut y pèl riu se traslada á las inmediacions de Flix: monta la pessa, y ¡canonada seca contra l' aduana! Los hi fà 23 disparos, trosseja l' edifici, y 'ls carlins encare fujen.

Los voluntaris de Mora no eran mes que dotze y 'l seu comandant.

Si per tot arreu hi havia valents de tant bona mena, no hi hauia un sol carlí que no anés ab las mans al cap.

Una de las últimas sessions celebradas per l' Assamblea de Versalles, ofereix aquest incident:

Mr. Rouher, ex-ministre del aguilutxo de las Tullerías, cometé l' desacert d' atacar als homes del 4 de Setembre.

En Gambetta s'alsa y declara qu' está disposat á donar compte allá ahont se 'l demani de tots los actes d' aquell govern; pero «hi ha homes, exclama, que no tenen dret de jutjar los successos del 4 de setembre, y aquests homes son los miserables que dugueren la França desde 'l dos de desembre á Sedan.»

Lo president crida al órde al orador de la democracia, y en Gambetta replica: «La paraula que he dirigit á Mr. Rouher es algo mes que una ofensa, es un insult y 'l sostinch.»

Lo presidenri torna á cridarlo á l' ordre: llavors s' aixeca tota l' esquerra en pes: «Que se 'ns hi cridi á tots,» exclama aquesta fracció, entusiasmada per las ardentas paraulas de son jefe.

Cinquanta joves catalans han anat á Perpiñá á ordenarre de sacerdots.

Aixis ho diu un periódich estranger.

De modo que ni la professó del Córpus los inspira prou confiansa.

Es molta l' afició á la pell que tenen aquests deixebles de Jesucrist; es tanta, que hasta la sèva sombra les sembla un verdugo, un federal, un ogre.

Un dels primers actes del Alfonso al arribar al Maestrazgo, ha sigut destituir á n' en Vallés, y ferlo dur al convent de Benifassá, ab lo sou de vuit ralets diaris.

Aixó no es mes que una justa compensació feta en obsequi y desagraví de la religió católica.

«Hi ha del convents que van á las partidas? Donchs es just que de quan en quan alguns de las partidas vajan als convents.

A Vall de Uxo (Valencia) va penetrarhi una partida carlista.

La sèva visita tenia per objecte agafar als pares y germans dels minyons que han entrat en caixa.

Diga 's lo que 's vulga dels carlins, son ells uns trutximans que sempre van al bulto.

Per so hauriam de posar en planta aquell ditxo: *del enemigo el consejo, y contestar ab una barbaritat igual á las barbaritats que cometan.*

¡Agafan ells als pares y germans dels minyons de la reserva? Donchs agafem nosaltres als pares y als germans dels que son ab las partidas, y en paus.

DIMISSION.

Cansat ja d' aná ARRUPIT,
boyna BLANCA y llagats peus,
ab CER COS, CENDRÓS y ab llantias,
sens afeita 'l MUIXI pel,
ab la SOLIVA espessida
de passar los CAMPS corrent,
—Dich que (encar que CAR LOS COSTA)
si m' han guanyat? no 'm FA RRÉ:

NAS RATAT tinch d' una bala
y un CAIXAL que se 'n ressent
la ma dreta mitj TALLADA
y ESQUERRÁ tindré de ser,
que VAL CAR SE un trono digne
y 's CAR per lo noble qu' es;
pro encar que mon rey s' AGARRA
en que rals per REGÀ TÉ,
que 'ls CAMPS vol ab sa PANERA
d' OR REGAR? ¡AY! en va n' es:
y ja qu' ell no 's creu sè AL FONS
després del TRIST ANY que veu,
ja que estant SA, VALLS y serrans
per ser MARTI va corrent,
deixo á eix rey dels es-CAMATS
NAVARRO y de tant poch seny
que enganyá als que ab PO LO deixa
¿QUI CÓ S' embarca ab tal gent?
si AL ON SO de la campana
pèl poble CAST; ÉLLS son res.

Per MI, RET de balas tenen
per FERÍ GOLA y servell,
si vas á un BARRANCH, ó t' matan
ó bè morts per MORA d' ells:
y aixís vull DI: «EGO dimito»
vull estar GRAS com cert temps
y en ma CARA SA color,
sent jo lo BARÓ del greix
¡Verge MARIA, NO 'm deixis
si es cert que un carlí SANT ES!

—CARLOS si be no m' AN RICH
y per mes que tu ets MONET,
jo viuré ab la MARGARIDA
pro á ton RADI? CA, may mes,
ni SANTOS á la corona
que quant VAL D' ESPINA SE,
puig tan TRISTA 'n tot la vida
no vol fer—MOSSEN INFERN.

GESTUS.

Lo Brusi s' entreté donant compte de totas las professons del Cordus que s' han celebrat a Espanya.

Propi es sempre dels padrins portar los noys á veure la professó: l' únic estrany es que 'ls suscriptors del mes vell dels nostres periódichs se resignia á fer lo trist paper de criaturas.

A Durango s'ha alsat una partida carlista en contra dels carlins: demanant «pau y fueros.»

Los carlins no gosan atacarla; per por de que 'ls que tingan de ferho, se 'ls empassin.

Lo Terso s' arranca 'ls cabells y condemna á mort als revoltos: los revoltosos condemnán á mort al Terso, de modo que l' insurrecció carlista s' sembla ja á una sòrp, que 's rosegà la qua y s' envenena la boca.

Lo Terso altra vegada ha solicitat ab llàgrimas als ulls l' apoyo de 'n Cabrera, y altra vegada en Cabrera l' hi ha dit que si té picó que 's grati.

En Cabrera está casat ab una inglesta milionaria, y si no s' embolica are ab los carlins es, segons notícias, per la por de que l' hi fassin corre 'l portamonedas.

Alguns carlins se sublevan contra 'l Terso, porque fa tres mesos que no 'ls paga.

Velshiaquí perque si músich pagat no fa bon so, carlí sense cobrar sona molt bè.

Es á dir; s' entén: sona molt bè baix lo nostre punt de vista.

FABULETAS.

En Pau es un carli com una casa
y á mes de ser carlista es un tros d' ase,
que aquesta circunstancia encar que trista
sempre va unida á qualsevol carlista.

Aquest carlinot donchs, siga com siga,
l' altre dia s' estava
prenen lo sol apropi de la botiga
mentres per allí pasaba
un xicot mes alegre que una gloria,
anunciant la victoria
de la valenta tropa, contra 'ls ruins
miserables sectaris dels carlins.
Y ple de ràbia al rebre tal noticia
per ell no gens propicia,
va aná al xicot y ab furia senyalada
á n' el clatell li clava caixalada.

*Consecuencia fatal
de deixá aná 'ls carlins sense bossal.*

Aconcellat per lo rectó, en Benet,
sen va aná á defensá á D. Carlos set,
y en la primera acció
una bala l' feu caure de cantó,
sent tan bèn dirigida y tan certera
que l' endemá va aná á sopá ab San Pere.

*Si es que no t' vols trobá en casos semblans
no t' fies may lector de capellans.*

I. TRONTOLLS.

Lo nou batalló de municipals que ha fet l'
Ajuntament de 'n Rius y Taulet, rebrá aviat
una xaranga.

*Y bum xim xim
en tant lo poble canta,
y bum xim xim
los goigs del flach Sant Prim.*

A Castelló de la Plana hi ha un governador
que 'u entén.

Acaba de publicar un bando, en lo qual fà responsables no sols als carlins qu' estan ab armas, sino també als que tenen lo mal gust de profesar las ideas carlistas, dels danys que s' ocasionin á las personas y bens dels liberals, aixis com á las obras públicas, indemnisant lo mal ab lo producto dels seus béns.

Nos sembla que 'l governador de Castelló, en quan als carlins, arribará á governarlos.

Altra vegada tractavan los carlins de atacar Figueras; pero las xeringas del castell los hi tiraren algunas granadas, que 'ls hi feren imaginar tot desseguida que eran massa granadas sas empresas.

Las murallas se cubren de defensors, y 'ls carlins se 'n tornaren, murmurant que están molt verdes las figas de Figueras.

L' antich partit radical se dividirà en dos.

Los uns se 'n venen cap á la República: los altres tractan de reorganizar lo vell partit progressista.

Observo que á n' als radicals quan l' olla no 'ls bull, los bull lo cervell, y quan lo cervell los bull, se parteixan, se juntan y s' estovan.

A Lisboa en Castellar ha sigut sumament obsequiat.

Los periódichs alfonsins diubhen que no: que per tot arreu ha trobat fredor é indiferència.

¡Pobres partidaris del noy Alfonso!

En Castellar no ha trobat fredor ni indiferència en lloch, ni en lo cor dels mateixos alfonsins que 's consumeixen de ràbia y de enveja.

Tres diputacions existeixen á Viscaya.

Hi ha la diputació foral, favorable al govern: la diputació á guerra, favorable als car-

lins; y la diputació que demana *pau y fueros*, contraria als carlins y al govern.

Y aquí podrém dir ab molta justicia:
Tres eran tres las filas d' Elena,
tenintlas lo país sobre l' esquena.

Diu que 'ls carlins han retirat d' Estella una gran cantitat de material y efectes de guerra.

A Estella 's dirigeix lo general Concha.

De modo que per defensarse mes bè retiran d' allí los medis de defensa.

Això 'ns recorda 'l quènto del oficial letxugino, que portava una magnífica fulla de Toledo, y que s' havia proposat no tacarla mai per no desgraciatarla.

Mentre hi hagué pau, tot anà molt bè; pero trobantse á la guerra, mes se va estimar que 'l matessin, que no pas defensarse ab la espasa.

Y també 'ns recorda aquell gallego que feya lo camí descals, encetantse la pell, per no espatriar las sabatas que duya penjadas al coll.

Vaja: 'ls carlins son molt espavilats.

La professió de Corpus d' aquest any va ser una exposició de capellans ab pel y de *margaridas*.

Al veure les últimes pensavam ab la dona del Tero.

Al contemplar los primers no 'ns podiam treure del cap los sacerdots que van ab las partides: si en lloc del bordó haguessen dut lo fusell, l' ilusió hauria sigut complerta.

Los tenedors de la deuda exterior espanyola, residents en Inglaterra, al veure que no se 'ls paga 'l cupó, han acudit á aquell govern, á fi de que exigeixi al espanyol lo cumpliment del tracte.

Y dirá ab molta rahó 'l senyor Camacho:
—No hi ha ningú pitjor que 'ls *inglesos*.

CANTARELLAS.

En un llibre vaig llegir
que 'l color blanch diu puresa,
donchs tu deus ser molt poch pura
perque, filla, ets molt morena.

T. DE S.

Ja sabs noya que t' estimo,
ja sabs que per tú 'm consumo....
ja sabs que.... mes te voldria....
si 'm donessis trescents duros.

B. M. O.

Perque no gasto vergonya
que no 'n tinch noya 'm vas dir,
y á fé que molt t' equivocas:
qui no 'n gasta 'n sol tenir.

Cada dia 'm diu ta mare
que quina intenció es la mèva
(Sabs que reparo nineta,
que 's torna molt batxillera?)

Antes perque érata senzilla
m' agradavas molt Amalia:
are no m' agradas tant
perque t' tornas.... *columnaria*.

C. DE LA A.

Diuhen que del Nort son duenyos
los carlins; pues voto al mon
que juro que aquest partit
lo que menos té es lo nort.

LL. LL.

CUENTOS

Un jove deya ab un frare, quan n' hi havia:
—¿Que hi fá que vosté te 'l quarto plé de
llangonisas, alla ahont la séva religió 'ls priva
de menjarne?

—Y 'l frare que era mes viu que la fam dels
pobres en aquell temps, contesta:

—Home: sols tenim privat de menjarne dintre del convent, y aixis quan tinch ganas de
menjarne, trech lo cap fora de la finestra.

EPICRÁMAS

Dantse llustre un tal Elías
de sé advocat, deya ahi:

—Jo hi arribat á tení
nou informes en dos dies;
pero es perqué una vegada
qu' estava al carré del Bou,
van anarhi vuit ó nou
á informars' de una criada.

R.

—Matas porch eix any Baltá?
—No cal ja aixó que t' ho diga:
á casa mentres jo hi siga
may un porch hi faltarà.

A. Y P.

—¿Qué tal de salut Sever.

—Si no fas lo cap, molt bò.

—¿Qu' es solter?

—Casat senyó.

—Mala pessa té al taler.

A. F. O.

Aquesta cadira vella
me costa un ull de la cara,
sempre diu en Pep Rosella,
y es cert, pues d' un cop ab ella
l'hi va vuydá un ull son pare.

T. DE S.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR de la *Campana*.

Han remés xaradas ó endavinallat digne d' insertarse, 'ls ciutadans Taravilla, Nyoca, Ramon Bonhome y Bartuli de Figueras.

N' han remeses que pera insertarse haurian d' esse arrelades los ciutadans Un puigcerdàs, Un barbè, Pere Sistellé, Joan Titas, Càrlos seté y Un montanyés.

Las demés que s' han remés y 'ls noms dels autors de las quals no quedan mencionats, no poden insertarse per fluixas, fàcils d' endevinar, mal combinades, mal versificades ó per altres defectes per l' istil.

Ciutadá Magricias. Lo que 'ns envia no fila. —Casilda Calderera. Idem. —Un nen. Tampoch marxa com cal lo de vosté. —Mech. Lo mateix li dihem. —Jordi Non y Nin. Idem idem. —Un matalassé. Prengui candela —Un mosquit. Fassa companyia als anteriors. —Bartuli de Figueras. Y vosté també possish al costat. —Geroni. Idem idem. —P. Re. Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envia. —Philopio. Idem idem. —Joan Titas. Lo mateix farem ab alguna dels seus epigràmas. —Clawbonny. Y ab un quento de vosté. —Casilone. Y ab una gran part de les seves cantarellas. —Barber de Vilasar de Dalt. L' epigràma que 'ns remet no pot anar per fútil y la cantarella tampoch, per verda. —Anton Pallús. Las poesias que 'ns envia, apart de que nos sembla haverlas llegidas ja, no son tampoch del gènere de *La Campana*. —Otello. Aprofitarem ab molt gust alguna cantarella de vosté: en quant á la poesia la idea es bona: però l' execució no correspon al fondo. —Sor Patrociní. En prosa únicament pot anar lo quento que 'ns envia. —F. C. y G. Ja pensarem ab lo que 'ns diu. —Gestus. Content déu quedar: respecte á l' endavinalla la trobem molt pueril y algo foreada. —Pere Botero. Un epigràma de vosté arreglat en prosa, podrà anar. —Taravilla. Las magníficas traduccions de Lope de Vega vosté comprenderà molt bè que no son del gènere de *La Campana*: en quant á las cantarellas y

als epigràmas tindrém molt gust en insertarlos. —Un montanyés. L' altre setmana va fer tart: veliaqu. —Un barbè. Lo pensament de la seva cantarella es massa gaetat. —Ralip. L' epigràma que 'ns envia aquesta setmana es poch expontaneo. —Sabatas y mitjas blavas. ¿No l' hi varem dir qu' estava agotada la lumina que 'ns demanava? Y donchs, home, ¿qué mes vol? —Anton Cuscunillas. Quan de una xarada di hem qu' es arreglable, no vol dir que nosaltres contraguérem lo compromís d' arreglarlas sino que l' autor s' ho fassa y torni à en viarlas per veure si hu ha fet com cal: l' epigràma que 'ns envia es vert.

SOLUCIÓ

á la xarada y á l' endavinalla del ultim número

Un senyor qu' era molt rich
per cert que vá ab CAR-RE-TE-LA,
antes duya DE-VAN-TAL
y venia vi y cervesa.

JOAN TITAS.

Han endavinat totas tres solucions los ciutadans Philopio, Gestus, Pere Sistellé y Taco.

Han endavinat las 1.ª y 2.ª los ciutadans Nella, Un barbè, Carlos seté, Ralip, Un blanch de Tayá, Un ciutadà de vila, Un nen, Anton Cuscunilla, Un soldat ras, Un carbassó, Antidinacos-mopcliterapich, Peret de Sarrià, Macari, La societat de l' Anxova, ciutadà Nyoca, Jenani, Sabatas y Mitjas blavas, Tarrasench enamorat, Pere Botero, Magarrinyas, Mech y Ramon Bonhome.

Han endavinat la 2.ª no mes lo ciutadà Bartuli de Figueras y Un jove de Barcelona; y la 3.ª no mes l' han endavinada 'ls ciutadans Jordi Non y Nin, Un Matalassé, Un Mosquit, Clawbonny y Un cómic d' Horta.

XARADA:

I.

Dius prima invertida quarta
que m' estimas, perque ahí
á mes de donarte 'l sí
la tres y dos vaig donarte?

¡Qué quinta y quarta que tens
al clatell! ¿No 't consta ja
que 'l tres me sol agrada
tenirlo dintre las dents?

Donchs si 'u vaig dir m' en desdich,
y adèu, que vaig ab un atre:
si vens á casa tres quatre
que 't rebré com un amich.

¡No há trobat lo tot? M' admira!
Donchs ho té ben apropiat...
¿Encare no? Si ja 'l véu:
pues es segur que se 'l mira!

RALIP.

II.

Si ets dos y prima, ets dos y terça,
y á mi 'm cinch prima casarme ab quatre:
també 'm cinch terça perque ets cinch quinta,
y en tot te posan per lo qu' ets vana.

CANYEULIS.

ENDAVINALLA.

Carn á la boca jo tinch
en tant qu' estich treballant,
y 'ls ulls jay! m' está picant
iingrat! aquell qui sostinch.

DROGUERA SAGRISTÀ.

(Las solucions en lo proxim número.)

IMP. DE LA V. Y F. DE GASPAR.—ATAULFO, 14.

1. Lopez editor.—Rambla del Mitj 20.